

29. April 2019

UPA2019/194
Aqqalu C.Jerimiassen

Nunatsinni nioqqutissat akiisa OECD-imi inuussutissat ulluinnarni atorneqakkajuttut naliginnaasumik akiisa agguaqatigiisinnerinut naleqqiullugu nunatsinni qaffasippallaarujussuarnerisa sumik tunngaveqarnersut misissueqqullugit naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuineq UKA2020-imi nallertinnagu inatsisartunut saqqummiunneqassaaq. (Inatsisartunut Siumup gruppiani ilaasortat)

“Pisiniarfilialaarama ullaag suami 300kr sinnerlugit akiliikujullunga”.

Taannaalersimasoq ullutsinni tusartualersimasarput naliginnaaqisoq. Akissarsiatsinnut pisiassat akii eqqarsaatigalugit pisisinnaassutsip nalinga isertitaqqortuutulluunnit allaat taajorneqartaraluaraanni nammanniarneq ajornakusoortalersimavoq.

Pisiassammi akii eqqartulersillutigit pissakittortatsitut taajukkavut kisiisa allaaviginiassanginnatsigit, innuttaasulli tamaasa qitiutillugit sulissagatta, Ilulissaniikkaluarpap Nuummiikkaluarpalluunniit, Attumiikkaluarpap Oqaatsuniikkaluarpap, Pilersuisumukaraluarpap Kamimmukaraluarpalluunniit. Kinaluunniimmi qanoq isertitaqaralaruni pisiniarfimmu isertoq pisiniaamat, Knorr-inik First Price-inilluunnit pisiniaralaruni.

Nioqqutissanik piniartariaaserput tassani taputartuunneqarsinnaagaluartoq annertujaamik, taamaattoq tikkuartariaq annertoq tassaavoq, immitsinnut akitsorsaatini nunatsinni pilersitsissalluta pikkorissukasiungatta. Aalborg pioriisuartoq immikkoortiterinerillu Aalborg talittarfiani ingerlanneqareersut Nuummi Sikuki Harbourimukaateqqaartuarpagut, illoqarfimmullu sumulluunniit nassiussissatilluta Sikuki afgift ersittuarpoq.

Pisortat pigisaanni Qanga KGH ingerlassimasaanni tamani aggulullugit aqqissueqqinnikuusimaneq isummamini pitsaasuvoq, aammali ikuunnaallugu tassani pineqarsimavoq. Siunertarmi paasiuminaassimaqaaq Nuummi qeqertani talittarfik sananeqarmat immikkut suliffeqarfimmik pilersitsisariaqarsimaneq uffa tamaani Royal Arctic Line taavalu KNI pigereerlutigit. Atassummiik toqqaannaq oqaatigalugu una ersertikkusupparput, Ilulissaniik Qasigiannuanut nassiussissagaanni Sikuki Afgift imannak paasineqarsinnaasarmat, qummoroortartoq aallartillugu silamilu qaamaqisumi qaarneraluunnit takunagu qanngorpallamininnguaq.

Pisisinnaassuserli qaffassarneqassappat nunatta iluani qiviagassagut arlalippassuupput, BNP pr.capita kisialluunniit qiviaqqaariaraanni CIA-ip nunarsuarmi paasissutissanik allattuiviani takuneqarsinnaavoq nunatsinni agguaqatigiisillugu isertitarineqartartoq 280.000kr ataallugu inissisimasoq, illuatungaanilli Qallunaat nunaanni 335.000kr sinnerlugu inissisimalluni.

Assersuutitullu qiviariaraanni, nunatsinni nioqutissat akisuneroreeqisut isertitatigut agguaqatigiisillugu 55.000 sinnilaarlugit akiliisinnaassuserput qallunaat nunaannit appasinnerusiq nammineq assiliaq erseriarporpoq. Nioqutissallumi akii qivialaariaraanni, naak Qallunaat nunaanni momsimik akitsuusigaagaluarlutik suli akikinnerusinnaasarmataluunnit, assersuutissarlu ersarissiq nanineqarsinnaavoq misissuilaaraanni, Jyskimi nunatsinni siniffik 16.999 koruunilik, Qallunaat nunaanni Jyskimi asserluinnaa 8.000 koruunilik akeqarmat, ila akit assigiinngissusaasali ersarikkaluassusia.

Taamaattumik Atassumiik qineqqusaarnermi kingornatigullu Naalackersuisooqataaleraluarnermi anguniakkatsinni pingaartillugu allaqatissimasatta Inuussutissalerinermut aqutsisoqarfiup angerlaanneqarnissaa aatsaat taama pingaartigilerpoq.

Nioqutissat avataanit eqqussukkagut maanna naliginnaasumik “taamaallaat” Supergros-imit, Coop-imit taavalu Rema1000-imit ingerlanneqartut tamarmillu Qallunaat Nunaannit aallaaveqartut allangortikkiartuaarsaalersinnaanera piffissannugulersimanginnerpa? Inuussutissalerinermut aqutsivik angerlaanneratigut Fødevarestyrelsep piumasagaatai pinngitsoorani qallunaatut allagartalikkanik taavalu Varedeklarationilersorneqarneqartarneri uagutsinnut tulluuttumik suliarisinnaalissagaluaratsigit. Imatullu tamanna paasineqarsinnaassaaq, nioqutissat Qallunaat nunaata avataanit piniarsinnaasagut assersuutigalugu tuluttut allagartallit USA-miik akikitsuararsuusut pissarsiariniartalersinnaassagatsigit, illuanillu nunatta pissarititai ullutsinni pisiniarfinnut tuniniarneri puulukiminernit ajornareroqisut toqqaannaq atuisunut iluaqutaangaartumik tunisassiarineqalersinnaaneri akikinnerusumillu pilersinnaammat.

Talittarfeqarnitsigut, Aalborg taavalu Sikuki marloqiusamik ingerlanneqartut nunat tamalaallu akornanni talittarfinnulluunnit allagartaqanginneri tassaapput marloqiammik akitsorsaatit pisariaqanngikkaluamik. Atassummiillu oqartarnitsituut, takorluuisinnaassusitta kisimi killilertarpaatigut, takorluuisinnaanerpullumi ima killilersimatigilersimavarput taamaattussaannartullu isigilersimallugu, nunanit allanit nunanullu allanut nassiussassat tamarmik nunap iluani talittarfik Aalborg aqusaariarlugu logistikfirma (tassa suliffeqarfik assartuinermik sulialik, soorlu Blue Water Shipping) arlaat atoqqaarlugit nunat tamaalaat akornganni talittarfinnut ingerlateqqinneqartarmata. Tassuunakkullu pisisinnaassuserput qaffasissinnaangaluaqisoq nammineq ila qangarsuarli aporfilersugaraarput, taamaattumik Atassumiik eqqarsaat ilissinnuttaaq pigillaqqoqaarput nunatta nunat tamalaat akornganni talittarfimmik peqartariaqalernera Inuussutissalerinermut aqutsiviup angerlaannerata saniatigut. Takorluugaasinnaavoq maanna periarfissaq takoriigarput, tassalu Naalagaaffeqatigiinnerup iluaqutissartaasa atorluarnissaat. Atassutip qangaaniilli naalagaaffeqatigiinnerup pitsaasumik nukittuumillu piffissaagallartillugu atorluarneqarnissaa pingaartitarivaa, talittarfeqarnittalu inuussutissarsiornikkut pitsaanagerusumik inissinneqarnissaanut inuussutissallu akikinnerusumik eqqussuunneqarsinnaanerinut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani aningaasaleeqatigiissinnaaneq eqqartugassaasinnaavoq nutaaq.

Taamaattumik Atassumiik Naalackersuisunut periarfissanik nutaanik misissuititsinissamik ujartuineq taperserparput.